

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului și de către ultimul, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2022, în cauza penală în privința lui

Cazacu Valeriu Xxxxx, xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 23.05.2018 – 25.02.2019;

2. instanța de apel: 01.04.2019 – 11.09.2019;
26.05.2020 – 14.07.2022;

3. instanța de recurs: 25.11.2019 – 03.03.2020;
29.09.2022 – 11.01.2023.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 25 februarie 2019, Cazacu Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani.

De asemenea, Cazacu Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cazacu Valeriu i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul lui Cazacu Valeriu în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a constatat că, Cazacu Valeriu în noaptea de 07 spre 08 octombrie 2017, în perioada de timp nestabilită, aflându-se în bordeiul construit în fâșia forestieră în apropierea lacului comsomolist din marginea cartierului 8 al municipiul Bălți, unde împreună cu Ștefanchi Serghei și

Achimova Valentina au consumat băuturi alcoolice, în urma conflictelor anterioare apărute din motiv de gelozie, intenționat, având scopul de a-l lipsi de viață pe Ștefanski Serghei, l-a atacat și l-a strangulat cu mâinile de gât, cauzându-i ultimului vătămări corporale sub formă de fractură a cartilajului laringian care, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 03.02.2018, a dus la decesul victimei.

Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, precum și întru ascunderea infracțiunii, Cazacu Valeriu a târât cadavrul lui Ștefanski Serghei la o distanță de aproximativ 10-12 metri de la bordei și l-a îngropat. Abia la 02 februarie 2018 de către organul de urmărire penală a fost depistat și dezgropat cadavrul lui Ștefanski Serghei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal - *omorul intenționat*.

Tot el, în una din zilele lunii iulie 2017, în perioada de timp nestabilă, aflându-se pe teritoriul abatorului „Consum COOP Sângerei” amplasat în marginea cartierului 8 al municipiului Bălți, în pofida conflictelor anterioare apărute din motiv de gelozie, intenționat, având scopul maltratării fizice a lui Ștefanski Serghei, prevăzând consecințele, dorind survenirea lor, i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste tot corpul, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. xxxx din 14.04.2018 leziuni corporale, exprimate prin fracturi ale coastelor 3-4 pe dreapta pe linie vertebrală, care se califică la vătămare medie și care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății*.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Bălți Nadulișneac Tatiana, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în latura cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea de la inculpatul Cazacu Valeriu a cheltuielilor judiciare în mărime de 4088 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale judiciare psihiatrice a învinuitului Cazacu Valeriu și expertizei cadavrului lui Ștefanski Serghei.

3.2. Avocatul Craveț Larisa în interesele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, și anume de achitare a lui Cazacu Valeriu pe ambele capete de acuzare, în conformitate cu art. 390 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală, deoarece acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că, sentința instanței de fond este una neobiectivă și nelegitimă, considerând că învinuirea adusă inculpatului s-a bazat doar pe declarațiile martorilor și a succesorului părții vătămate ce au dat declarații din ceea ce cunosc din spusele cuiva, și mai ales a lui Achimova Valentina, care în autodenunțarea ei către organele de poliție inițial a fost cointereseată în rezultatul final al acestei cauze penale.

Martorii Morozova, Demenciuc, Motruc, Nastasii, Donțov, Chirilici, Pleșca, Zarija, Șonțea, Gabuja ș.a. prin declarațiile făcute nu au confirmat cu certitudine că Cazacu Valeriu a săvârșit infracțiunea dată. Astfel, declarațiile respective nu pot fi considerate ca probe concrete și pertinente a vinovăției directe a lui Cazacu Valeriu.

La fel, nu pot demonstra vinovăția lui nici materialele acumulate de către organul de urmărire penală și examinate în cadrul ședinței de judecată. Se opinează că toate sunt probe bazate pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii nu au fost înlăturate la examinarea cauzei penale și, deci, se interpretează în favoarea inculpatului.

3.3. La 19 septembrie 2019 legalitatea sentinței a fost contestată și de către inculpatul Cazacu Valeriu, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței și emiterea unei hotărâri de achitare.

În susținerea apelului a invocat că, sentința contestată este ilegală, contravenind legii și Constituției RM, deoarece el nu a comis infracțiunile incriminate. Fiind arestat prin violență fizică, maltratare și abuz de serviciu din partea organului de urmărire penală, care la data de 02.01.2018 în jurul orelor 11:00 au venit la poarta abatorului „Consum COOP Sângerei”, de către ofițerul de poliție Vizitiu și colegii acestuia a fost dus împreună cu Achimova Valentina la IP Bălți, unde au fost audiați, amenințați și forțați să semneze învinuirea falsă făcută de către Demenciuc Andrei, care este protejat de către Gorodețchi Vitalie, care este colaborator de poliție, după care a fost dus în penitenciar.

Avocat i-a fost oferit peste două luni, care însă nu l-a apărut, însă la șantajat și a apărut partea învinuirii. Instanța a refuzat participarea în ședința de judecată a avocatului Rodica Cojocar solicitat de către el, prin ce a fost discriminat și i-au fost încălcate drepturile în mod ilegal.

Reieșind din cele invocate supra a solicitat să fie reabilitat în drepturile sale de cetățean al RM, de a fi reexaminat dosarul, de a-i fi acordată posibilitatea să facă declarații repetate, să fie admis în ședință avocatul Guțu Ion.

Ulterior, la 01 decembrie 2020 inculpatul Cazacu Valeriu a depus o cerere de apel suplimentară.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2022, apelul inculpatului Cazacu Valeriu, a fost respins ca depus peste termen.

Apelul avocatului Craveț Larisa în interesele inculpatului, a fost respins, ca nefondat.

Apelul procurorului în Procuratura mun. Bălți Nadulișneac Tatiana, a fost admis, sentința casată parțial, în partea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea, în această parte, a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță:

S-a dispus încasarea de la inculpatul Cazacu Valeriu în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 4088 lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a reținut că, verificând temeinicia argumentelor formulate de apelanți și legalitatea verdictului contestat în raport cu materialele cauzei penale, ascultând pledoariile participanților procesului penal, a considerat că, apelul înaintat de procurorului în Procuratura mun. Bălți Nadulișneac Tatiana este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în partea cheltuielilor de judecată, cu respingerea apelului declarat de către avocatul Craveț Larisa în interesele inculpatului Cazacu Valeriu ca fiind nefondat și cu respingerea apelului inculpatului Cazacu Valeriu ca fiind depus peste termen din următoarele considerente.

Reieșind din motivele invocate în apel, instanța de apel a reținut că, procurorul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă nu este de acord cu sentința în partea respingerii cerinței de recuperare din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, iar partea apărării și însuși inculpatul Cazacu Valeriu contestă sentința sub aspectul stabilirii vinovăției, considerând că vinovăția inculpatului nu a fost confirmată, din care motive inculpatul urmează a fi achitat.

Cu referire la apelul declarat de către inculpatul Cazacu Valeriu, instanța de apel a statuat că, potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 402.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

La caz, instanța de apel a reținut că, sentința de condamnare în privința inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (1) și art. 152 alin. (1) Cod penal, a fost pronunțată integral la data de 25.02.2019.

Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 25.02.2019 rezultă că, pronunțarea sentinței a avut loc în prezența inculpatului Cazacu Valeriu.

Concomitent, instanța de apel a relevat că, în aceeași zi, la 25.02.2019 inculpatului Cazacu Valeriu i-a fost înmănată pentru a face cunoștință copia sentinței, fapt confirmat prin semnătura inculpatului din recipisa anexată la f.d. 160, vol. III. În asemenea

circumstanțe, instanța de apel a constatat cu certitudine că, inculpatul Cazacu Valeriu a cunoscut despre sentință din data emiterii acesteia.

Legalitatea sentinței a fost contestată cu apel de către inculpatul la data de 19 septembrie 2019 (f.d. 188, vol. III) și, ulterior, la 01 decembrie 2020 (f.d. 90, vol. IV), adică peste termen, în cererile declarate nefiind invocate careva temeuri de omitere a termenului de atac.

Cu referire la apelul declarat de către avocatului Craveț Larisa în interesele inculpatului, instanța de apel a reiterat că, prin apelul declarat partea apărării își manifestă dezacordul cu sentința în latura stabilirii vinovăției, fiind invocat faptul că Cazacu Valeriu nu a comis infracțiunile incriminate și urmează a fi achitat.

Instanța de apel, luând în considerație prevederile art. 414 alin. (3) și art.436 alin. (3) Cod de procedură penală, ținând cont de indicațiile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție expuse în decizia din 03 martie 2020 și poziția acuzatorului de stat, a dispus audierea suplimentară a inculpatului Cazacu Valeriu în instanța de apel.

În pofida faptului că inculpatul Cazacu Valeriu nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor s-a confirmat prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată de către instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, și anume: declarațiile martorilor Demenciuc Andrei, Motruc Mihail, Morozova Galina, Donțov Vladimir, Achimova Valentina, Chirilici Margareta, Chirilici Serghei.

Totodată, vinovăția inculpatului Cazacu Valeriu integral este confirmată și prin probele materiale administrate în instanța de fond și verificate în instanța de apel, și anume: procesul-verbal de autodenunțare a lui Achimova Valentina din 02.02.2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.03.2018; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.02.2018; procesul-verbal de examinare a cadavrului din 03.02.2018; copia certificatului medical de constatare a decesului lui Ștefanschi Serghei nr. xx din 03.02.2018; raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 14.04.2018; procesul-verbal de recunoaștere a cadavrului din 06.02.2018; procesul-verbal de audiere a martorului Demenciuc Andrei din 02.02.2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 30.03.2018; procesul-verbal de audiere a martorului Motruc Mihail din 08.02.2018; procesul-verbal de ridicare din 23.03.2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 28.03.2018; procesul-verbal de examinare a web-saitului din 10.04.2018; raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 27.03.2018; răspunsul parvenit de la Centrul național de asistență medicală urgentă prespitalicească, prin care se confirmă că la 28.07.2017 lui Ștefanschi Serghei i s-a acordat primul ajutor medical, având suspecție la fractura de coaste, însă a refuzat să fie transportat la spital; plângerea lui Murzac Galina din 21.04.2017; procesul-verbal de audiere a martorului Murzac Galina din 21.04.2018; ordonanța de recunoaștere în calitate de succesori din 21.04.2018.

Instanța de apel, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, probele administrate la etapa de urmărire penală și cercetare judecătorească în prima instanță și în instanța de apel, a constatat că, instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Cazacu Valeriu a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal - *omorul intenționat*, precum și a infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății*.

Instanța de apel nu a constatat că organul de urmărire penală a administrat careva probe cu încălcarea procedurii penale, prin urmare nu poate pune la dubii veridicitatea acestor probe, or, în acest sens nu au fost prezentate probe pertinente și concludente.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că, starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevate și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel.

Afirmațiile avocatului Craveț Larisa privind nevinovăția inculpatului Cazacu Valeriu în comiterea faptelor penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice, cercetate în ședința de judecată, și anume prin declarațiile succesoriului părții vătămate, martorilor și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în apelul declarat, instanța de apel a constatat că, acesta nu și-a găsit confirmare.

Instanța de apel a respins, ca nefundat, argumentul avocatului Larisa Craveț, precum că instanța de fond și-a întemeiat soluția privind vinovăția lui Cazacu Valeriu în comiterea infracțiunilor incriminate în baza declarațiilor martorilor și a succesoriului părții vătămate, ce reprezintă niște probe indirecte, întru cât aceștia au declarat ceea ce cunosc din spusele altor persoane și aceste declarații nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, or, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, cât și ulterior pe parcursul aprecierii suplimentare a probelor în instanța de apel s-a constatat cu certitudine că, declarațiile martorilor audiați coroborează între ele, inclusiv și cu probele scrise, și anume: prin procesul-verbal de examinare a obiectului din 28.03.2018 se constată cu certitudine că la data comiterii omorului lui Ștefanski Serghei, inculpatul Cazacu Valeriu s-a aflat în fâșia forestieră din regiunea cartierului 8 mun. Bălți împreună cu Achimova Valentina și defunctul Ștefanski Serghei, iar martorul Morozova Galina a declarat că inculpatul Cazacu Valeriu și cu Achimova Valentina au fost la ea în luna octombrie 2017 și au luat o lopată.

La fel, din declarațiile martorilor audiați s-a constatat cu certitudine că, Cazacu Valeriu anterior a concubinat cu Achimova Valentina, iar în perioada comiterii infracțiunilor Achimova Valentina concubina deja cu Ștefanski Serghei, iar din cauza geloziei pe care o avea Cazacu Valeriu față de Achimova Valentina, între acesta și Ștefanski Serghei apăreau deseori conflicte ce se soldau cu aplicarea violenței fizice față de Ștefanski Serghei.

Faptul aplicării violenței fizice în privința lui Ștefanski Serghei se confirmă și prin declarațiile martorilor Demenciuc și Achimova, raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 14.04.2018, potrivit căruia la examinarea cadavrului lui Ștefanski Serghei s-au mai depistat și fracturi consolidate (vechi) ale coastelor 2-3-4 pe dreapta pe linia vertebrală, cât și prin răspunsul Centrului național de asistență medicală urgentă prespitalicească, prin care s-a constatat că la 28.07.2017 lui Ștefanski Serghei i s-a acordat primul ajutor medical, având suspecție la fractură de coaste.

Instanța de apel nu a stabilit careva temeiuri de a considera că declarațiile martorilor nu sunt veridice sau poartă un caracter defăimător sau de răzbunare în privința inculpatului, care corect au fost reținute de către instanța de fond și puse la baza sentinței de condamnare ca reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

Astfel, argumentele inculpatului Cazacu Valeriu precum că cu Ștefanski Serghei s-a aflat în relații foarte bune, acordându-i de fiecare dată ajutor când acesta era agresat de către Demenciuc, nu și-au găsit confirmare, fiind pur declarative, iar prin declarațiile respective în opinia instanței de apel se urmărește scopul dezincriminării sale și inducerii instanței în eroare.

La fel, sunt lipsite de suport probatoriu și afirmațiile inculpatului Cazacu Valeriu precum că în seara de 7 spre 8 octombrie nu s-a aflat în bordeiul de lângă lacul comsomolist din fâșia forestieră, or, instanța de apel a reiterat că prin procesul-verbal de examinare a obiectului din 28.03.2018 s-a constatat că la data comiterii omorului lui Ștefanski Serghei, inculpatul s-a aflat în fâșia forestieră din regiunea cartierului 8 mun. Bălți.

Totodată, instanța de apel a statuat că, pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel a fost verificată și poziția inculpatului Cazacu Valeriu privind aplicarea în privința sa la data de 02.01.2018 a violenței fizice de către ofițerul de urmărire penală al IP Bălți d-nul Vizitiu și colegii săi, iar prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Bălți Grigore Bînzari din 30.09.2019 s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe faptele invocate de Cazacu Valeriu în plângere pe motiv că faptele invocate nu întrunesc elementele infracțiunii (f.d. 94-95, vol. IV).

Drept urmare, faptele constatate prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Bălți Grigore Bînzari din 30.09.2019, instanța de apel le-a apreciat ca reflectând adevărul,

iar darea unei alte aprecieri celor constatate de către procuror ar constitui o încălcare a principiului res iudicata.

Prin urmare, argumentele inculpatului Cazacu Valeriu privind maltratarea sa de către colaboratorii de poliție în cadrul reținerii în vederea recunoașterii vinei în comiterea omorului lui Ștefanski Serghei nu și-au găsit confirmare.

De asemenea, instanța de apel a reliefat și faptul că, în vederea asigurării dreptului inculpatului la un proces echitabil și contradictoriu a fost admis demersul acestuia privind audierea martorilor Pleșca Mihail, Frunză Grigore, Barabașchina Vera, Zavorosciuc Andrei, Bulboceanu Andrei, Brînză Grigore și Frunză Galina.

Astfel, fiind dispusă citarea martorilor indicați supra prin intermediul scrisorilor recomandate, avizul a fost returnat în adresa instanței cu inscripția „necunoscut”, ulterior, fiind dispusă de câteva ori în mod repetat aducerea forțată a martorilor, aceasta nu s-a soldat cu rezultate pozitive, într-u cât potrivit rapoartelor prezentate de către colaboratorii de poliție în adresa instanței de apel s-a constatat că cet. Frunză Grigore și Frunză Galina nu au viza de domiciliu pe teritoriul sat. Pîrlița și nici nu locuiesc pe teritoriul satului, Barabașchina Vera pe adresa indicată nu a locuit niciodată, Zavorosciuc Andrei locuiește în sat. Zarojeni, însă este plecat într-o direcție necunoscută, Pleșca Mihail din declarațiile unei vecine este plecat de mult timp în Marea Britanie, Bolboceanu Andrei nu a locuit niciodată pe teritoriul sat. Răuțel.

Concomitent, instanța de apel a remarcat că, nu și-a găsit confirmare nici argumentul inculpatului precum că a fost asigurat cu avocat după două luni de la reținere, când a dat declarații la procuror, or, din materialele dosarului penal s-a constatat că, atât la reținerea lui Cazacu Valeriu, cât și ulterior în cadrul acțiunilor procesuale de comunicare a drepturilor și obligațiilor persoanei reținute, de audiere a lui Cazacu Valeriu în calitate de bănuit, învinuit, care au avut loc la 07.02.2018, în cadrul ședinței de judecată de aplicare a măsurii preventive, a participat avocatul Ion Prisacari.

De asemenea, instanța de apel nu a avut temei de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii și întinderii pedepsei inculpatului, or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă ultimului s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, acestuia aplicându-i-se o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Referitor la apelul declarat de către procuror, instanța de apel l-a considerat întemeiat, urmând a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea cheltuielilor judiciare, și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță și dispunerea încasării de la inculpatul Cazacu Valeriu în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 4088 (patru mii optzeci și opt) lei din următoarele considerente.

Instanța de apel a constatat că, în prezenta cauză penală au fost suportate cheltuielile judiciare în sumă de 4088 (patru mii optzeci și opt) lei, și anume pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară de examinare medico-legală a cadavrului lui Ștefanski Serghei nr. xxxx din 14.04.2018 în mărime de 3010 lei (f.d. 33- 35, vol. I) și a raportului de expertiză judiciară psihiatrică a inculpatului Cazacu Valeriu nr. xxxx din 27.03.2018 în mărime de 1078 lei (f.d. 94-95, vol. I).

Instanța de apel a reținut a fi fondat apelul declarat de către procuror, or, legea procesual penală în mod imperativ prevede obligația condamnatului de a suporta cheltuielile efectuate în legătură cu desfășurarea urmăririi penale și examinarea cauzei în fond.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului, care, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care Cazacu Valeriu să fie achitat în învinuirea înaintată în baza art. 145 alin. (1) și art. 152 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea recursului declarat invocă că, la examinarea cauzei nu au fost luate în considerație motivele invocate de apărare, mai mult ca atât, instanțele de fond nu au luat în considerație argumentele părții apărării, dar le-au respins ca nefondate, apreciindu-le critic. Instanța de fond nu a ținut cont întocmai de prevederile descrise Motivarea soluției precum că probele administrate în cumul cu alte documente ale cauzei penale, care coraborează cu declarațiile inculpatului, a martorilor, formează un ansamblu probator ce pe deplin confirmă vinovăția inculpatului, nu corespunde materialelor cauzei.

Învinuirea adusă nu și-a găsit oglindire, precum și organul de urmărire penală nu a prezentat probe în sensul dat. Acuzatorul de stat în rechizitoriu, în instanța de fond nu a combătut cu nici o probă circumstanțele invocate de inculpat încă în faza urmăririi penale și anume ca el nu a săvârșit fapta imputată.

5.2. Inculpatul Cazacu Valeriu, care solicită casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa, pe motiv că nu a săvârșit infracțiunile incriminate, invocând argumente similare celor indicate în cererea de apel.

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea recursului avocatului Ciubara Mariana în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, și ca depus peste termen recursul declarat de către inculpat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate și ținând cont de opinia procurorului expusă în

referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursurilor, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Cazacu Valeriu la data de 18 octombrie 2022, instanța de recurs consideră necesar de a evidenția că termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Ținând cont de materialele cauzei, Colegiul penal reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 14 iulie 2022, în prezența inculpatului, cu înștiințarea despre data pronunțării decizii integrale, și anume, 02 septembrie 2022 (f.d. 114, vol. V). De aici rezultă, că termenul de 30 zile rezervat pentru contestarea deciziei instanței de apel cu recurs ordinar, a expirat la data de 05 octombrie 2022.

Așadar, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurent, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar declarat de către inculpatul Cazacu Valeriu la data de 18 octombrie 2022 este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

Cât privește recursul ordinar declarat de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului la data de 07 septembrie 2022, instanța de recurs ordinar constată că acesta este declarat în termenul legal pentru exercitarea căii de atac - recursul ordinar, însă decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul indică temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Totodată, lecturând recursul declarat, Colegiul reține că acesta nu este motivat prin prisma temeiurilor de recurs indicate, recurentul de fapt criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele de fond și făcând deducții proprii referitor la acțiunile inculpatului.

Colegiul menționează că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlăpătuiește de către instanța de recurs.

Cu referire la eroarea prevăzută la pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal, atestă că aceasta a omis să concretizeze prin ce se confirmă acestea, lipsind o motivare corespunzătoare în acest sens.

Totodată, instanța de recurs constată că instanța de apel, la examinarea cauzei penale a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, adoptând o decizie legală și întemeiată și a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelurile declarate.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la menținerea sentinței instanței de fond. Or, în fapt, decizia recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (1) și art. 152 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia corectă de menținere în parte a sentinței atacate, totodată oferind răspuns la toate argumentele invocate de apelant, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Instanța de recurs mai atestă și faptul, că argumentele invocate de recurent sunt identice cu cele invocate în apelul declarat de către avocatul Craveț Larisa în numele inculpatului, acestea fiind combătute de instanța de apel în mod corespunzător, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6§1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*hotărârea Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinate chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Reieșind din cele expuse, Colegiul conchide că în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că instanța de apel nu a admis o eroare gravă de fapt, care ar fi afectat soluția instanței.

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului la data de 07 septembrie 2022, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2022, în cauza penală în privința lui *Cazacu Valeriu Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Cazacu Valeriu Xxxxx* la data de 14 octombrie 2022, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2022, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la *16 februarie 2023*.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana